

การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น The Development of an Administrative Model for Japanese Language Education's for Caregiving of Japanese Elderly

ชีวิน สุขสมณะ¹ พชยา สุภาใจ^{2*}

Shewin Suksamana¹ Phatchaya Suphachai^{2*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

Assistant Professor Dr. of International College, Payap University, Thailand

²อาจารย์ประจำ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

Lecturer of International College, Payap University, Thailand

*Corresponding author e-mail: Phatchaya047@gmail.com

(Received: 19 July 2024, Revised: 10 September 2024, Accepted: 12 September 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น โดย 1) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารฯ โดยการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารฯ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยทำการคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 20 คน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสร้างข้อสรุปตามประเด็น 2) พัฒนารูปแบบการบริหารฯ ที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3) เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารฯ โดยใช้แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1.ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทาง จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้หลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยสรุปว่าสภาพปัญหาคือหลักสูตรไม่ชัดเจน ครูขาดความเชี่ยวชาญ วิธีการสอนไม่กระตุ้นการเรียนรู้ สื่อการสอนไม่ทันสมัย และขาดการสอดแทรกวัฒนธรรม แนวทางแก้ไขคือ ควรปรับหลักสูตร พัฒนาครู จัดหาสื่อทันสมัย ส่งเสริมกิจกรรมฝึกภาษาและการปฏิบัติจริง และเพิ่มการศึกษาข้ามวัฒนธรรม 2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารฯ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหาร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 3 คุณภาพของผู้เรียน และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จ 3.ผลการประเมินรูปแบบการบริหารฯ พบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบและปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จมีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทุกรายการ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาล; รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา; สังคมผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ABSTRACT

The objective of this research are as follows: 1) To explore current practices and approaches in the administration of Japanese language education for caregiving of Japanese elderly, by synthesizing information from relevant documents, research works, and expert interviews. The selection of participants was done through purposive sampling, totaling 20 people. The research tools used for data collection include in-depth semi-structured interviews, content analysis of interview data, and summarization of key points from the interviews. 2) To develop an administrative model for Japanese language education in elderly caregiving, refined through consultation with experts. 3) To assess the feasibility and benefits of the developed administrative model for Japanese language education in elderly caregiving through benefit and feasibility assessment forms administered to 20 experts. Data were analyzed using the mean and standard deviation. The research findings are outlined as follows.

1. The findings from the investigation of current practices and approaches in the Administration of Japanese language education for caregiving of Japanese elderly can be categorized into 6 aspects. 1) Curriculum utilization. 2) Teaching and learning management. 3) Instructors quality. 4) Information technology and communication media. 5) Assessment and evaluation. 6) Cross-cultural education (Thai-Japanese). In summary, the main issues are an unclear curriculum, unskilled teachers, unengaging teaching methods, outdated teaching materials, and a lack of cultural integration. Solutions include revising the curriculum, improving teacher training, providing modern teaching resources, promoting language practice and hands-on activities, and enhancing cross-cultural education. 2. The results of the development of the administration model for Japanese language Education for caregiving of Japanese elderly consist of 3 components. Component 1: Administrative process. Component 2: Learning management process. Component 3: Student quality and success factors. 3. The assessment results of the administrative model for Japanese language education in elderly caregiving. It was indicated that all 3 components and success factors demonstrate high levels of effectiveness and feasibility across all evaluation criteria.

Keywords: Japanese Language Education's Administrative for Japanese Elderly Caregiving; The Education's Administrative Model; Japanese Elderly Society

บทนำ

ปัจจุบันองค์การสหประชาชาติได้ประเมินสถานการณ์ไว้ว่า ในปี ค.ศ. 2001 – ค.ศ.2100 จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ นั่นหมายถึง มีประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั่วโลก จึงเป็นประเด็นปัญหาทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจที่แต่ละประเทศจะต้องมีแผนรองรับ สำหรับประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้สรุปว่า ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 โดยมีประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 10.4 ของประชากรทั้งประเทศ คาดว่าจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในช่วงปี ค.ศ. 2024- 2025 และประเทศญี่ปุ่นนับเป็นประเทศตัวอย่างที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเร็วกว่าประเทศอื่นๆ (สำนักงานข่าวเจาะลึกระบบสุขภาพ, 2560) ประเทศญี่ปุ่นกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Hyper-aging society) ในปี ค.ศ. 2020 สัดส่วนผู้สูงอายุซึ่งมีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 28.4 แบ่งเป็นผู้สูงอายุช่วง 65 - 75 ปี ร้อยละ 13.5 ผู้สูงอายุมากกว่า 75 ปี ร้อยละ 14.7 (Cabinet Office of Japan, 2021) ซึ่งทำให้ประเทศญี่ปุ่นอยู่ในสถานการณ์การขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะด้านการบริการ และรักษาพยาบาล(สุตปรารถนา ดวงแก้ว, 2562) คาดการณ์ว่า ปี ค.ศ. 2030 ประเทศญี่ปุ่นจะขาดแคลนแรงงานสูงถึง 66.4 ล้านคน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรผู้สูงอายุจึงมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงมีการวางแผนและสนับสนุนให้เกิดสถานบริบาลให้เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่ต้องได้รับการดูแล (สกาวรัตน์ ศิริมา, 2562) แต่ยังคงขาดแคลนแรงงานบริบาลผู้สูงอายุกว่า 6 หมื่นคน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในปี ค.ศ. 2019 รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศรับแรงงานชาวต่างชาติให้สามารถเข้ามาทำงานยังประเทศญี่ปุ่นได้เพิ่มขึ้น โดยเสนอวีซ่าทักษะเฉพาะทางหมายเลข 1 (Specified Skilled Visa type 1 : 特定技能1号) ซึ่งไทยเป็น 1 ใน 8 ประเทศเป้าหมาย ที่ญี่ปุ่นต้องการนำเข้าแรงงาน (Ministry of Foreign Affairs of Japan, 2023) และอาชีพผู้บริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นเป็น 1 ใน 14 ที่สามารถยื่นขอวีซ่าทักษะเฉพาะทางหมายเลข 1 ได้ โดยเงื่อนไขในการยื่นขอวีซ่าทักษะเฉพาะหมายเลข 1 ในอาชีพผู้บริบาลผู้สูงอายุนั้น จะต้องมีความรู้ทักษะภาษาญี่ปุ่น JLPT ระดับ N4 หรือ JFT-Basic และทักษะด้านบริบาล (Ministry of Health Labor and Welfare, 2021) สำนักงานแรงงานไทยในประเทศญี่ปุ่น กล่าวว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้วางแผนที่จะนำระบบการทดสอบเพื่อรับแรงงานตามระบบวีซ่า ทักษะเฉพาะทางหมายเลข 1 สาขาที่มีความพร้อมที่จะทดสอบใน 3 อาชีพ ได้แก่ งานด้านบริบาล งานด้านที่พัก และงานร้านอาหาร แต่ปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคสำคัญของแรงงานไทยในการทำงานต่างประเทศ คือ ทักษะด้านภาษา (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2562)

ปัจจุบันมีหลายสถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่นได้ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าวและเพื่อให้แรงงานย้ายถิ่นของไทยสามารถที่จะยื่นขอวีซ่าทักษะเฉพาะทางได้ นอกจากนี้ในการทำงานยังต่างประเทศการศึกษาด้านความแตกต่างด้านวัฒนธรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (เพ็ชรี ระบุวิชิตร์, 2560) ทำให้เกิดอุปสรรคในการทำงานและดำรงชีวิตในประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานดูแลผู้สูงอายุ ในเครือ Nara Higashi Hospital Group จังหวัดนารา ประเทศญี่ปุ่น และผู้บริหารโรงเรียนบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น Promchit Nursing School จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงระหว่างวันที่ 20-25 พฤษภาคม

2566 พบว่า การให้บริการด้านบริหารกับชาวญี่ปุ่นนั้น นอกจากทักษะทางด้านภาษาญี่ปุ่น และการบริหารแล้วควรมีการสอดแทรกด้านการศึกษาข้ามวัฒนธรรม เพื่อให้การทำงานราบรื่น รวมถึงสามารถดำรงชีวิตในประเทศญี่ปุ่น การขาดความเข้าใจด้านวัฒนธรรม ส่งผลให้แรงงานไทยเกิดภาวะความตื่นตระหนกทางวัฒนธรรม (Culture shock) ซึ่งส่งผลต่อการทำงานและการดำรงชีวิตในญี่ปุ่น มีจำนวนไม่น้อยที่ตัดสินใจยกเลิกสัญญาจ้างและกลับประเทศไทย ส่งผลให้ทั้งนายจ้างและหน่วยงานที่ส่งแรงงานต้องประสบปัญหาในการพัฒนาบุคลากร และทำให้ผู้ที่ไม่ได้รับคัดเลือกเสียโอกาสที่จะเดินทางไปประกอบอาชีพนี้

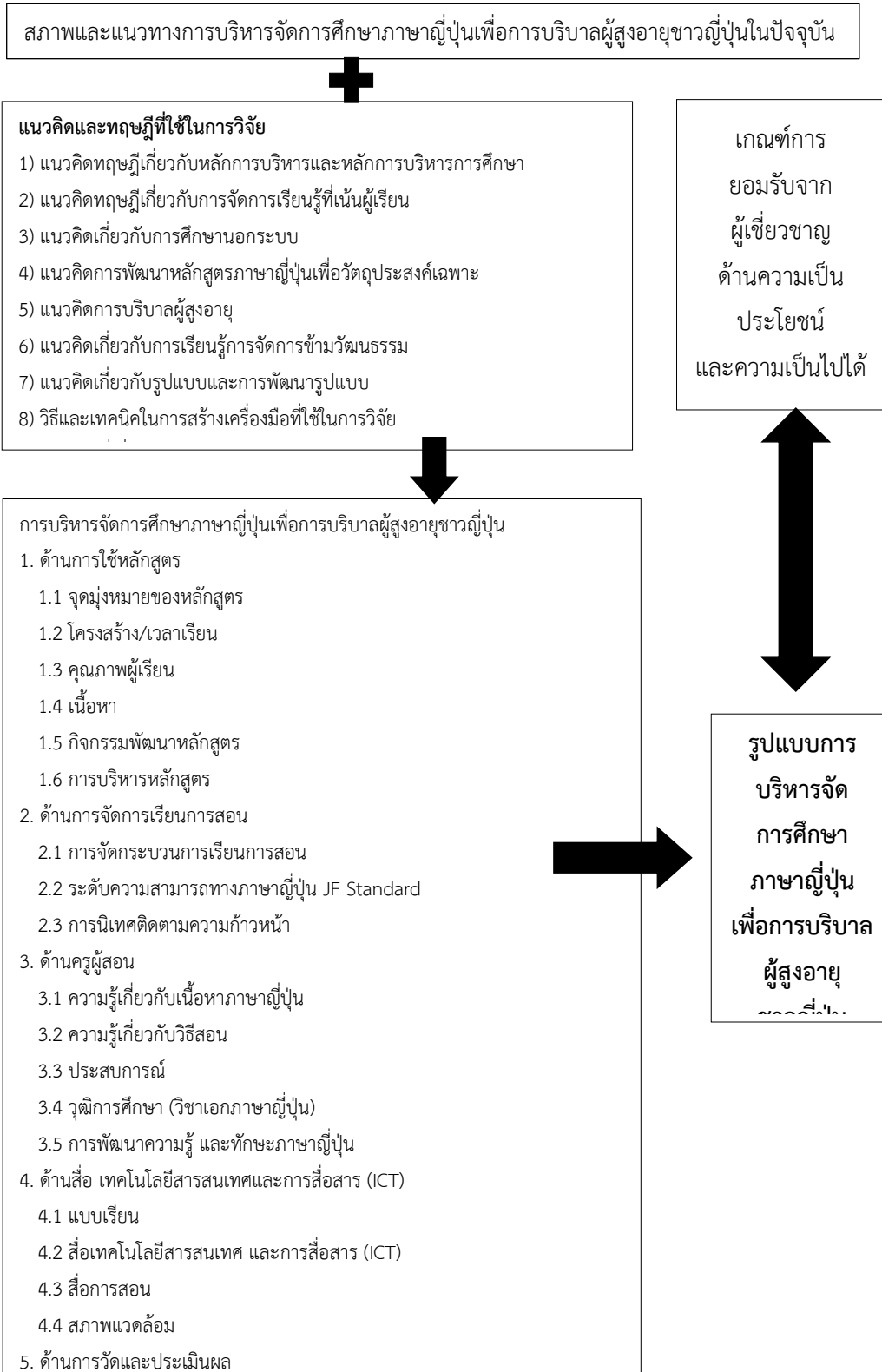
จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์และผู้ประสานงานแรงงานข้ามถิ่นไทย-ญี่ปุ่น เลือกวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ซึ่งมีการจัดการศึกษาตามกรอบสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้หลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) การวิจัยนี้จะช่วยให้สถานศึกษาและสถานประกอบการที่ส่งแรงงานย้ายถิ่นสามารถบริหารจัดการการศึกษาภาษาญี่ปุ่นตามความต้องการของผู้ว่าจ้างในญี่ปุ่นได้ดีขึ้น เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างยั่งยืน.

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น
3. เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ระเบียบวิธีวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งขั้นตอนเป็น 3 ระยะดังนี้

ขั้นตอนแสดงการวิจัย	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น		
ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นและการสัมภาษณ์	สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น		
ร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น	1) นำผลจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อร่างรูปแบบฯ ตามองค์ประกอบที่เป็นผลจากการศึกษาและรวบรวมข้างต้นมาพัฒนารูปแบบ 2) ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ 3) ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ ตามผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม	ร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น		
การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น	จัดส่งแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อปรับปรุงร่างรูปแบบฯ	รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น (ฉบับสมบูรณ์)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1.1 จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ตัวแปรที่ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น โดยการสัมภาษณ์

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่น เพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น จำนวน 20 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นระดับรองผู้อำนวยการขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล จำนวน 9 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ที่เรียนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นมาไม่น้อยกว่า 6 เดือน และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 4 ผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่ได้รับการบริการ 4 คน ที่ได้รับการบริการไม่น้อยกว่า 6 เดือน และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมแบบเต็มรูปแบบ จากมหาวิทยาลัยแพทย์ จ.เชียงใหม่ เลขรับรอง COF N0.67/031

ตัวแปรที่ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ในการร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้างที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น โดยมีประเด็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้หลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) สำหรับวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น เพื่อกำหนดประเด็นแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง

2.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นและการบริหารผู้สูงอายุ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม โดยการหาค่า IOC เกณฑ์การผ่านคือมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ซึ่งค่า IOC ในครั้งนี้เท่ากับ .66 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการสัมภาษณ์แบบโครงสร้างเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการสร้างข้อสรุปตามประเด็นจากการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. นำผลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อร่างรูปแบบฯ ตามองค์ประกอบที่เป็นผลจากการศึกษาและรวบรวมข้างต้น

2. นำร่างรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องและเหมาะสมโดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ

3. ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นตามข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ

ตัวแปรที่ศึกษา ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหาร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพผู้เรียน และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้กับรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น จำนวน 8 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงพยาบาลที่ให้บริการด้านการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นระดับรองผู้อำนวยการขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงพยาบาลด้านการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความเต็มใจในการให้ข้อมูล จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น โดยมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม

2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น โดย

ตอนที่ 1 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย Likert Scale

เกณฑ์การตัดสินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการสร้างข้อสรุปตามประเด็น

ผลการวิจัย

1. ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ด้าน	สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข
การใช้หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none">- ตัวชี้วัดกว้าง ไม่มีคุณภาพ- บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญ- เวลาฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ- เจตคติไม่ดีต่อการเรียน	<ul style="list-style-type: none">- ปรับหลักสูตรให้เข้าใจง่ายและเหมาะสม- เพิ่มกิจกรรมฝึกภาษาเพื่อการสื่อสาร
การจัดการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none">- วิธีการสอนไม่กระตุ้นการเรียนรู้- เน้นการสอนไวยากรณ์และท่องจำ- กระบวนการนิเทศไม่ต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none">- จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะพูด ฟัง อ่าน เขียน- เน้นการปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง
ครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none">- ครูไม่จบภาษาญี่ปุ่น- ไม่มีเทคนิคในการสอน- ภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก	<ul style="list-style-type: none">- จัดหาสื่อคู่มือช่วยสอน- พัฒนาความรู้ครูให้สามารถถ่ายทอดได้ดี- เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ
สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none">- สื่อการสอนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย- ไม่มีศูนย์การเรียนรู้โดยตรง- สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร	<ul style="list-style-type: none">- สนับสนุนงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ทันสมัย- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้าน	สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข
การวัดและประเมินผล	- วิธีการวัดผลไม่มาตรฐาน - เครื่องมือวัดผลไม่มีความหลากหลาย	- กำหนดวิธีวัดผลให้ชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกัน - จัดอบรมพัฒนาวิธีการวัดผลหลากหลาย
การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น)	- ขาดการสอดแทรกความแตกต่างด้านวัฒนธรรม	- จัดอบรมหลักสูตรเสริมด้านการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น)
อื่นๆ	- กิจกรรมภาษาญี่ปุ่นนอกห้องเรียนน้อย - ไม่มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่	- วางแผนและสนับสนุนการจัดค่ายภาษาญี่ปุ่น - จัดซื้อสื่อหรือแบบฝึกเสริมทักษะ - ส่งเสริมครูขอทุนพัฒนาตนเอง

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น มี

องค์ประกอบหลักอยู่ 3 องค์ประกอบ ที่ **องค์ประกอบที่ 1** การเรียนการสอน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบได้แก่ การกำหนดหลักสูตร วิธีการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร จากการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้พิจารณาตรวจสอบ ความเหมาะสมในองค์ประกอบที่ 1 การเรียนการสอน ปรากฏว่าเห็นควรปรับชื่อองค์ประกอบให้ชัดเจนเป็น **กระบวนการบริหาร** และสำหรับองค์ประกอบย่อยได้เพิ่มการนิเทศ ติดตาม ก่อนและหลังการดำเนินงาน **องค์ประกอบที่ 2** สิ่งอำนวยความสะดวก ให้ปรับเป็น **กระบวนการจัดการเรียนรู้** นำมาไว้อยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบย่อยของการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น **องค์ประกอบที่ 3** การบริหาร ควรปรับชื่อองค์ประกอบให้ชัดเจนเป็น **คุณภาพของผู้เรียน** และผู้วิจัยได้ปรับตามคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จ โดยการสร้างความตระหนักแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) และการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการดำรงชีวิต และการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) และการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการดำรงชีวิต และยังเพิ่มปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จที่จะนำพาให้ทุกองค์ประกอบดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ การสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญและพัฒนาความรู้ และทักษะของการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) และการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการดำรงชีวิต และประเด็นสุดท้ายผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นระดับ 4 (ระดับมาก) จากทั้งหมด 5 ระดับ (มากที่สุด) หมายถึงร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น มีคุณภาพในระดับมากซึ่งมีความเหมาะสมนำไปใช้ในสถานศึกษาด้านบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่ได้สิทธิ์ในการส่งแรงงานย้ายถิ่นไปยังประเทศญี่ปุ่นได้

3. ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารหลักสูตรผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

ตารางที่ 2 แสดงสรุปผลการตรวจสอบความความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารหลักสูตรผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียน และ ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเเร็จ

รูปแบบการบริหารจัดการภาษาญี่ปุ่น เพื่อการบริหารหลักสูตรผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	(n=8)			(n=8)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหาร	4.48	0.65	มาก	4.28	0.73	มาก
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.31	0.82	มาก	4.34	0.72	มาก
องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพของผู้เรียน	4.34	0.72	มาก	4.09	0.81	มาก
ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเเร็จ	4.50	0.71	มาก	4.25	0.83	มาก
สรุป	4.41	0.73	มาก	4.24	0.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลประเมินความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ สรุปผลได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหาร ความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D.= 0.65) ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D.= 0.73)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ ความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= 0.82) ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D.= 0.72)

องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพของผู้เรียน ความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D.= 0.72) ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 0.81)

ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเเร็จ ความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$, S.D.= 0.71) ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D.= 0.83)

ผลสรุปของทั้ง 3 องค์ประกอบ และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเเร็จ ความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D.= 0.73) ความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D.= 0.77)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น สภาพปัญหาพบว่า ในด้านการใช้หลักสูตร ส่วนของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเขียนไว้กว้างและยังเน้นไวยากรณ์เพื่อสามารถสอบความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ JLPT N4 หรือ JFT-Basic เป็นหลัก โดยขาดการสอดแทรกในการศึกษาข้ามวัฒนธรรม จึงไม่เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Ministry of Education (2008, pp. 4-5) ที่กล่าวถึง แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษา พบว่า มีปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาที่ไม่บูรณาการทั้ง 4 ทักษะ การฝึกปฏิบัติยังไม่เหมาะสมและเพียงพอเท่าที่ควร ส่วนมากมุ่งเน้นการสอนโครงสร้างไวยากรณ์และคำศัพท์ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารภาษา ส่วนแนวทางในการบริหารจัดการการเรียนรู้อาษาญี่ปุ่น ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยให้เน้นการสื่อสารในทุกระดับขั้นตามบริบท ต้องเน้นภาษา เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน สอดแทรกการศึกษาข้ามวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทนา จันทร์บรรจง (2557) พบว่า ด้านหลักสูตรของประเทศกลุ่มอาเซียนมีนโยบายให้ปรับปรุงหลักสูตร บูรณาการภาษายุทธศาสตร์ ก็คือ การให้เรียนรู้อาษาและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น ต้องวางแผนการพัฒนาหลักสูตร มีการกำกับ ติดตาม นิเทศ ส่งเสริมให้แนวทางที่ถูกต้อง ประเมินปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น พบว่า ครูผู้สอนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นการฝึกทักษะ ขาดด้านเทคนิคที่ใช้ในการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่เพียงพอ มีครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณวุฒิการสอนภาษาญี่ปุ่น ไม่เพียงพอ และขาดการอบรมพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างสม่ำเสมอและยังพบว่า วิธีการอบรมไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับความถนัดของครู สอดคล้องกับ Konstantyuk (2002, p. 5) ที่ได้ศึกษาระเบียบวิธีการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีวิธีการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะเพื่อการแสดงออกถึงความหมายทางการสื่อสารในด้านต่าง ๆ แนวทางการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนบรรยากาศให้เป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกเสมือนปฏิบัติจริง ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาภาษาญี่ปุ่น มีความสามารถในการใช้ภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ต้องมีความสามารถในการสอบภาษาญี่ปุ่นระดับ JLPT N3 ขึ้นไป พัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่น การศึกษาข้ามวัฒนธรรมไทย (ไทย-ญี่ปุ่น) สอดคล้องกับ เพ็ชรี รูปปะวิเชตร์ (2560) ที่กล่าวว่า ในการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติ บุคคลควรจะต้องรับทราบหรือทำความเข้าใจในปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ทำให้วัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ มีความแตกต่างกันเสียก่อนจึงจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมการจัดการข้ามชาติได้

2. ผลรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วยการวางแผน (Plan) โดยวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาและกำหนดยุทธศาสตร์ชัดเจนในด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น มีการจัดทำปฏิทินการศึกษา กำหนดภาระงาน และรายละเอียดของรายวิชาตามหลักสูตร รวมถึงการศึกษาข้าม

วัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) การจัดการการสอนต้องประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ครูผู้สอนจะได้รับการคัดเลือกโดยพิจารณาจากความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอก การนำแผนไปปฏิบัติจะดำเนินการตามโครงการสอนและหลักสูตรที่วางไว้ มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น และการประสานความร่วมมือจากเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การนิเทศติดตามและการประเมินผล (Evaluation) ประกอบด้วยการนิเทศติดตามก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงานการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น มีการประเมินผลและจัดทำคู่มือประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน กระบวนการนี้สอดคล้องกับทัศนีย์ วงศ์ยืน (2558) ที่กล่าวถึง 3 ขั้นตอนของงานวิชาการ: การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการนิเทศติดตามประเมินผล การนิเทศเป็นความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศ ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่ม เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและช่วยครูบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยเน้นภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น และการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น ครูที่ไม่จบเอกภาษาญี่ปุ่นต้องผ่านการพัฒนาให้มีความสามารถเทียบเท่า JLPT N3 ครูสามารถดำเนินการศึกษาและกิจกรรมเสริมตามแผนที่วางไว้ ครูชาวญี่ปุ่นจะต้องผ่านการคัดเลือกตามมาตรฐานคุณสมบัติ การทดสอบ และการประเมินการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานหลักของการใช้หลักสูตรและการบริหารจัดการเรียนรู้ (จิตติมา วรณศรี, 2557) โดยมี 3 องค์ประกอบ: ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต

องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพของผู้เรียน ต้องมีความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับ JLPT N4 หรือ JFT-Basic เพื่อประกอบอาชีพผู้บริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น และเข้าใจการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย-ญี่ปุ่น) สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวันในญี่ปุ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Japan Foundation (2023) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติแรงงานที่ยื่นขอวีซ่าทักษะเฉพาะทางหมายเลข 1 การขาดความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจทำให้แรงงานเกิดภาวะ Culture shock ส่งผลให้มีปัญหาในการทำงานและใช้ชีวิตในญี่ปุ่น จนนำไปสู่การยกเลิกสัญญาจ้างและเดินทางกลับประเทศไทยก่อนกำหนด ทำให้สถานประกอบการในญี่ปุ่นสูญเสียโอกาสและค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร และเสียโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้รับคัดเลือกก่อนหน้า

3. ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

การประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นพบว่าทุกองค์ประกอบและปัจจัยความสำเร็จอยู่ในระดับมาก แต่ละองค์ประกอบมีแนวทางปฏิบัติชัดเจนครอบคลุมทุกภารกิจ สอดคล้องกับ Eun (2001) ที่ศึกษาความสามารถของครูในการปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับการบริการ โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกในกรุงโซล ประเทศเกาหลี เพื่อสำรวจสิ่งที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน

ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าทุกองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นมีความเป็นไปได้ในระดับมาก เนื่องจากผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งเป็นการดำเนินการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 104-106) โดยมีสองขั้นตอนหลัก ขั้นแรกคือการสร้างหรือพัฒนารูปแบบจากการศึกษางานวิจัยและวิเคราะห์สภาพสถานการณ์ ขั้นที่สองคือการประเมินรูปแบบเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวคิด การวิจัยครั้งนี้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น ส่งผลให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนครอบคลุมทุกภารกิจในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และช่วยพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ มีบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตามตัวชี้วัดของหลักสูตร มีการจัดสรรงบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์และมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

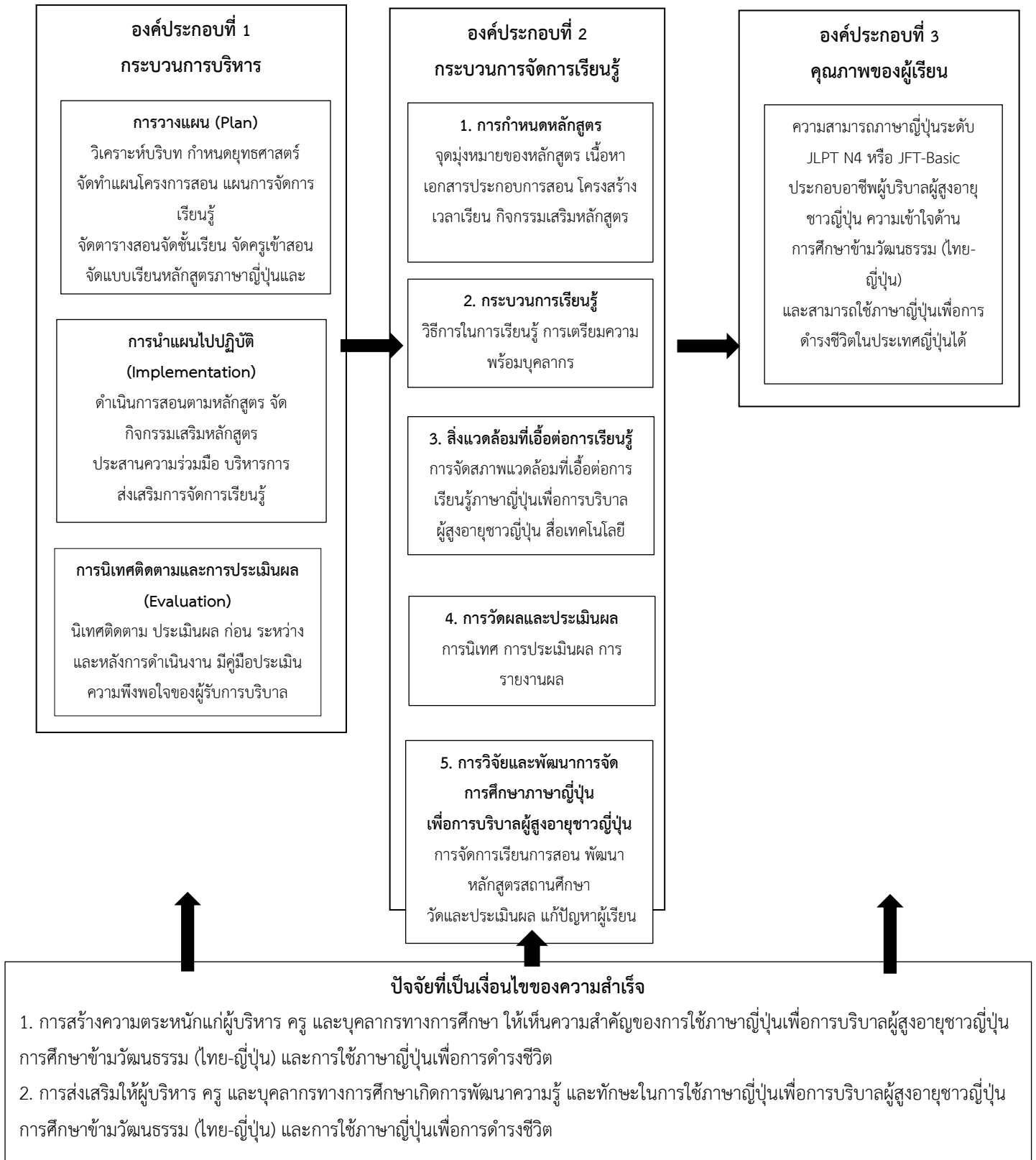
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นเพื่อเปรียบเทียบสภาพก่อนและหลังจากการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบให้สมบูรณ์มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ The Japan Foundation, Japan ที่สนับสนุนทุนอบรมทักษะเฉพาะทาง (Japanese-Language Programs for Foreign Specified Skill Worker Candidates 2023) ณ ศูนย์อบรมอุราวะ จังหวัดไซตามะ ประเทศญี่ปุ่น ที่ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสเรียนรู้ระบบทักษะด้านแรงงานข้ามถิ่นตลอดจนสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดระยะเวลา 2 เดือน ขอขอบพระคุณ Nara Higashi Hospital Group ที่อนุญาตให้เข้าไปเก็บข้อมูลยังสถานบริบาลผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น จังหวัดนารา ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างซึ่งเป็นอย่างมาก

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริหารผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่น

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ฉันทนา จันทร์บรรจง. (2557). *เรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของประเทศกลุ่มอาเซียนบวกสาม: กรณีประเทศไทยญี่ปุ่น* (รายงานการวิจัย). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ทัศนีย์ วงศ์ยืน. (2558). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพร สโรบล. (2566). *ภาษาอังกฤษกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน*. สถาบันภาษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
<http://www.polsci.tu.ac.th/fileupload/39/>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์.
- เพ็ชรี รูปะวิเชตร์. (2560). *การเรียนรู้ลักษณะการจัดการ: การจัดการข้ามวัฒนธรรม*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สกาวรัตน์ ศิริมา. (2562, 22 ตุลาคม). คนทำงานต้องมีความสุขก่อน หัวใจบิบาลผู้สูงอายุญี่ปุ่น. *คมชัดลึก*.
<https://www.komchadluek.net/news/394665>
- สำนักข่าวเจาะลึกระบบสุขภาพ. (2560, 12 เมษายน). *2544-2643 โลกเข้าสู่ศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ*.
<https://www.hfocus.org/content/2015/04/9734>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562, 28 มีนาคม). *ส่งเสริมแรงงานไทยสู่ตลาดแรงงานญี่ปุ่น*. <https://www.thaihealth.or.th/ส่งเสริมแรงงานไทยสู่ตลาดแรงงานญี่ปุ่น>.
- สุดปรารถนา ดวงแก้ว. (2562, 19 มีนาคม). *สถานการณ์ขาดแคลนแรงงานและนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติของญี่ปุ่น*. สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
<http://www.ias.chula.ac.th/ias/th/Article-Detail.php?id=40>
- Cabinet Office of Japan. (2021, July). *Annual Report on the Ageing Society*.
<https://www8.cao.go.jp/kourei/english/annualreport/2021/pdf/2021>
- Eun, S. (2001). *Contextual Autonomy in EFL Classroom: A critical review of English teaching methods in South Korea*. [Doctoral dissertation, Ohio State University].
http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=osu1374496253
- Japan Foundation. (2023). *JFT-basic The Japan Foundation Japanese Language Basic Test*.
<https://www.jpff.go.jp/jft-basic>.
- Konstantyuk, I. (2002). *Communicative language teaching methodology and the teaching of Ukrainian*. [Master's thesis, University of Manitoba].
<https://mspace.lib.umanitoba.ca/items/7f787f3f-d816-4dd2-9e5d-c031c2f28880>
- Ministry of Education. (2008). *The basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)*.
<http://academic.obec.go.th/images/document/1525235513>

Ministry of Foreign Affairs of Japan. (2023). *Specified Skilled Worker (SSW)*.

https://www.th.emb-japan.go.jp/itpr_th/ssw/overview/

Ministry of Health, Labor and Welfare. (2021). *Educational Material of Specified Skill System (For Foreign Nationals with Specified Skills)*.

<https://www.mhlw.go.jp/content/11130500/000767142.pdf>